

Fidoyilik –
Vatanga xizmat demak!

1913-yil aprel oyidan chiqa boshlagan

2023-yil 15-aprel, shanba,
45 (23.766)-son

KUN
HIKMATI

O'z kuchiga
ishongan uzoqni,
birovga ishongan
esa faqat
bugunini o'laydi

KONSTITUTSIYA – MENIKI, SENIKI, BIZNIKI!

MUSTAQIL DAVLATLAR HAMDO'STligi
TASHQI ISHLAR VAZIRLARI KENGASHINING YO'LI

Samarqand, 2023-yil 14-aprel

ZASEDANIE SOVETA MINISTROV IHNOSTRANNYX DEP.
СОДРУЖЕСТВА НЕЗАВИСИМЫХ ГОСУДАРСТВ
Самарканд, 14 апреля 2023 года

SAMARQANDDA MINTAQAVIY XALQARO MASALALAR MUHOKAMA ETILDI

14-aprel kuni Samarqand shahrida MDH
tashqi ishlar vazirlarining navbatdagi
yig'ilishi o'tkazildi.

Tadborda O'zbekiston Respublikasi TIV rahbari
Baxtiyor Saidov, Armaniston Respublikasi tashqi ishlar
vaziri Arzat Mirzoyan, Belarus Respublikasi tashqi
ishlar vaziri Sergey Aleynik, Qirg'iz Respublikasi tashqi
ishlar vaziri Jeenbek Kulubaev, Qozog'iston Respublikasi
Bosh vaziri o'rinosari – tashqi ishlar vaziri Murat
Nurtelev, Rossiya Federasiyasini tashqi ishlar vaziri
Sergey Lavrov, Tojikiston Respublikasi tashqi ishlar
vaziri Sirojiddin Muhriddin, Ozarbayjon Respublikasi
va Turkmaniston tashqi ishlar vaziri o'rinosarlar Xalaf
Xalafov va Vepa Xadiyev hamda MDH Bosh kotibi
Sergey Lebedev ishtirok etdi.

Yig'ilishda hamdo'stlik mamlakatlarning tashkilot
doirasidagi va ko'p tomonloma hamkorlik aloqalarini
bugungi holati va istiqbollari, xalqaro kun tartibini
yuzasidan fikr almashildi. Bir qator muhim masalalar
bo'yicha kelishuvlarga erishildi. Xususan, madaniy-gu
manitar sohadagi hamkorlikni rivojlantirish yuzasidan
tegisli qarorlar qabul qilindi. Xususan, 2023-yilda
Belarus Respublikasining Minsk shahri hamdo'stlik
"Sport poytaxti" deb e'tirof etildi. 2024-yilda bu
maqom Armanistonning Gyumri shahriga beriladi.

13-aprel kuni Samarqand shahrida O'zbekiston tomoni raisligida Afg'onistonga qo'shni
davlatlar vazirlarining to'rtinch uchrashuvi bo'lib o'tdi. Tadborda O'zbekiston, Eron,
Pokiston, Rossiya, Tojikiston, Turkmaniston va Xitoy tashqi siyosat idoralari rahbarları
ishtirok etdi.

Forum davomida tomonlar Afg'onistondagi mavjud vaziyat, ushu mamlakatning amaldagi rasmiyatlari tomonidan jahon
hamjamiatining inkiyuvi hukumat yaratish, afg'onistonlik ayollarining mehnat va ta'lif olish imkoniyatini hamda milliy
ozchilikning huquqlarini ta'minlash kabi asosiy talablarining bajarilishi muhokama qilindi.

Afg'oniston xalqiga gumanitar yordam ko'rsatish va mamlakat milliy iqtisodiyotini tiklashga qaratilgan birga
likdagi harakatlar mexanizmini ishlab chiqish zarurligi ta'kidlandi.

Xalqaro terrorizm, qiyohvand moddalar ishlab chiqarish va ularning kontrabandasiga qarshi kurashda
Afg'onistonga qo'shni davlatlarning chora-tadbirlarini kuchaytirish muhimligi qayd etildi.

Markaziy va Janubiy Osiyo o'tasidagi mintaqaviy o'zaro bog'iqlikning asosiy omili sifatida Afg'oniston salo
hiyatini ro'yobga chiqarishga ko'maklashish muhimligiga e'tibor qaratildi.

Shu nuqtai nazarzdan, tomonlar Afg'oniston hududida qo'shni davlatlar ishtirokida nafaqat yangi ish o'rnlari
yaratish, balki bu mamlakatning mintaqaviy iqtisodiy jarayonlarga yanada faol integratsiyalashuviga xizmat qiluvchi
infratuzilma va ijtimoiy-iqtisodiy loylilarini amalga oshirish tarafdori ekanliklarini bildirdilar.

Afg'onistonga qo'shni davlatlar vazirlari uchrashuvi yakunlari bo'yicha Samarqand deklaratsiyasi qabul qilindi.

AMALDAGI KONSTITUTSIYADA

IX bob. Iqtisodiy va ijtimoiy huquqlar

40-modda.

Har bir inson malakali tibbiy xizmatdan foydalanish
huquqiga ega.

41-modda.

Har kim bilim olish huquqiga ega.
Bepul umumiylar ta'lif olish davlat tomonidan kafolatlanadi.
Maktab ishlari davlat nazoratidadir.

42-modda.

Har kimga ilmiy va texnikaviy ijod erkinligi, madaniyat yutuqlaridan
foydalanish huquqi kafolatlanadi.
Davlat jamiatning madaniy, ilmiy va texnikaviy rivojlanishiga
g'amxo'rlik qiladi.

48-modda.

Har kim sog'lig'ini saqlash va malakali
tibbiy xizmatdan foydalanish huquqiga ega.

O'zbekiston Respublikasi fuqarolaroli tib
biy yordamning kafolatlangan hajmini
gonunda belgilangan tartibda davlat hisobidan olishga haqli.
Davlat sog'lig'ni saqlash tizimini, uning davlat va nodav
lat shakllarini, tibbiy sug'urtaning har xil turlarini rivojlan
tirish, aholining sanitariya-epidemiologik osoyishtaligini
ta'minlash choralarini ko'radi.

Davlat jismoniy tarbiya va sportni rivojlanishiga, aho
li o'rtaida sog'lim turmush tarzini shakllantirish uchun
short-sharoitlar yaratadi.

KONSTITUTSIYAVIY QONUN LOYIHASIDA

IX bob. Iqtisodiy, ijtimoiy, madaniy va ekologik huquqlar

50-modda.

Har kim ta'lif olish huquqiga ega.

Davlat uzluskiz ta'lif tizimi, uning har xil turlari va shak
llari, davlat va nodavlat ta'lif tashkilotlari rivojlanishini
ta'minlaydi.

Davlat maktabgacha ta'lif va tarbiyani rivojlanishish
uchun shart-sharoitlar yaratadi.

Davlat bepul umumiylar o'rta ta'lif va boshlang'ich profes
sional ta'lif olishni kafolatlaydi. Umumiylar o'rta ta'lif maj
buriyidir.

Maktabgacha ta'lif va tarbiya, umumiylar o'rta ta'lif davlat
nazoratidadir.

Ta'lif tashkilotlarida alohida ta'lif ehtiyojlariga ega
bo'lgan bolalar uchun inkiyuvi ta'lif va tarbiya ta'minlanadi.

53-modda.

Har kimga ilmiy, texnikaviy va madaniy
ijod erkinligi, madaniyat yutuqlaridan
foydalanish huquqi kafolatlanadi. Intellekt
ual mulk qonun bilan muhofaza qilinadi.

Davlat jamiatning madaniy, ilmiy va tex
nikaviy rivojlanishi haqida g'amxo'rlik
qiladi.

Yurak tug'ma nuqsoni bor sirdaryolik bolalar Samarqandda sog'lomashtiriladi

Bir necha yildan beri markazimizda tug'ma yurak nuqsoni
bor bolalarning davolanishi uchun barcha sharoitlar
yaratildi, tajribali mutaxassislar ish boshladи. Yaqinda
yana ana shunday katta ko'lamdagи jarrohlik amaliyotlari
bepul tarzda amalga oshiriladi.

Sirdaryolik 56 nafar, samarqandlik 145 nafer
ijtimoiy himoyaga muhajo, davlat budjeti mablag'i
hisobidan davolanish imtioziga ega bo'lmagan
fuqarolar farzandlari, "Mahalla" xayriya jamaot
fondi tomonidan ajratilgan 5 milliard 338 million
so'm mablag' hisobiga Samarqandda tug'ma
yurak nuqsonidan xalos bo'la. Sirdaryolik 56
nafar bolajonlar tashkillashtirilgan holda kelt
ilib, kardiologlar ko'rigindan o'tkazildi. Bolalar
ning umumiy holati o'rganildi. Yurak tug'ma
nuqsonining xavfli va xavfsiz jihatlar o'rganib
chiqilib, jarrohlikka muhajo bolalar ro'yxati shak
lantridi. Yuqori texnologik jarrohlik amaliyotini
o'tkazish vaqti va sanasi belgilab olinadi.

Dilshod RAHMONOV,
viloyat bolalar ko'p tarmoqli tibbiyot
markazi bosh vrachining davolash ishlari
bo'yicha o'rinnbosari.

YANGI TAJRIBA: SOLIQ

MAHALLANING O'ZIDA QOLADI

2022-yil 26-dekabrda Preziden
timizning "Mahalla budjeti" tizimini joriy
etish orqali mahallalarning moliyaviy
imkoniyatlarini kengaytirish bo'yicha
qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"-
gi qarori qabul qilingandi. Unga asosan
respublikamizning 14 hududidagi bit
tadan tumanda tajriba tariqasida mahalla
budjet tizimi joriy etildi. Ya'ni, soliqlarni
undirish bo'yicha ish olib boriladigan
tumanlar ro'yxati shakllantirildi. Oddiy
qilib aytganda, ma'lum turdag'i soliqlar
hududning o'zida qoldiriladi va aholining
ehtiyojini qondirishga yo'naltiriladi. Taj
riba tariqasida o'tkazilayotgan loyihamda
viloyatimizdan Urgut tumani tanlangan.

(Davomi 2-sahifada) >>>

(Davomi 2-sahifada) >>>

MUROJAATLARGA MUNOSABAT O'ZGARGAN

(Davomi. Boshlanishi 1-sahifada).

Misol uchun, Samarcand shahar Do'stlik mahallasida yashovchi O.Jo'reyevanich ichimli yustish haqidagi, Chashma mahallasidan B.Mo'minovning nogironlik aravachasi olishda amaliy yordam ko'rsatish to'g'risidagi murojaati joyiga chiqqan holda o'rganilib, ijobji hal etildi.

"Saxov va ko'mak" jamg'armasi mablag'lari hisobidan "Temir daftara" da ro'yxatda turgan 12 nafr kam ta'millangan, nogironligi bor fuqaroning davolani shahar uchun moddiy yordam ko'rsatildi, 47 nafr fuqaroga 1 million 200 ming so'mdan bir martalik moddiy yordam berildi. 28 nafr fuqaroga 11 turdag'i oziq-ovqat mahsulotlari tarkatildi.

"Yoshlar daftari"da ro'yxatda turgan 2 nafr talabaning oliy o'quv yurtlari tashqari to'lov shartnomasi puli to'lab berildi, 2 nafrining bandligini ta'minlash maqsadida asbob-uskuna ajratildi.

Babi ishlar barcha tuman va shaharlardagi Xalq qabulxonalarini tomonidan amalga oshirib kelinmoqda.

Xalq bilan muloqot tizimini yanada takomillashtirish, aholi uchun dolzab bo'lgan muammolarni tezkor hal etish madsadida vazirlig, idoralar, sektorlar, shahar va tumanlardagi barcha darajadagi tashkilotlar rahbarlari tomonidan ommayiv sayyor qabullar ham mutazam o'tkazib kelinmoqda. Yilning birinch choragi davomida viloyat bo'yicha 741 marotaba o'tkazilgan shunday ommayiv qabullarda 7200 nafr fuqaroring 7514 ta masala bo'yicha murojaati eshitildi. Bu murojaatlarining 3171 tasi ijobji hal etilgan. 1794 ta murojaat qo'shimcha o'rganish tabebitligi sababli nazorata olingan.

Jumladan, Qo'shabrot tumanini

3-sektor rahbarining Qovunchi mahallasida o'tkazgan sayyor qabulida fuqaro X.Qulmatovning elektr simyog'ochlar ni almashtirish va tarmoqni yangilab berishga doir masalasi tuman elektr tarmoqlari korxonasi tomonidan qisqa fursatda ijobji hal etildi.

Aholining murojaatlari asosida ijtimoiy ko'makka muhitoj ollalarini qo'llab-quvvatlash maqsadida viloyat hokimligi, Xalq qabulxonalar, sektorlar va homiyalar yordamida 53 ta xonodon yangidan qurib berildi, 1706 ta xonodon ta'mirlandi, 572 ta xonadonga qurilish materialari ajratildi. Buning uchun mahalliy budgetlarning qo'shimcha daromadlari hisobidan 5,5 milliard so'm va homiyalar yordamida 19,7 milliard so'm mablag' sarflandi. 1229 tasida ishlar davom ettilmoqda. Burdan tashqari, davanish va jarroqlik amalyoti o'tkazish zarurati bo'lgan kam ta'millangan 158 nafr fuqaro uchun mahalliy budgetdan 2,5 milliard so'm mablag' ajratildi. Ushbu mablag'lari hisobidan 26 ta endoprotezlash, 11 ta yurak operat-

siyasi, 7 ta ko'z operatsiyasi, 1 nafr fuqaroda buyrak ko'chirish operatsiyasi va 113 ta turli darajadagi tibbiy amaliyotlar bajariildi. Hozirda yana 304 nafr bemorning salomatligini tiklash uchun mablag' ajratish choralar ko'rilmoga.

Shu yilning fevral oyida Ishtixon tumanida "Oqqo'rg'on" tajribasi asosida aholi muammolari va ijtimoiy-iqtisodiy masalalarini o'rganish hamda hal etish bo'yicha amalga oshirilgan ishlar natijasida 62 mahallada keng ko'lamli obodonlashtirish, bonyodkorlik ishlari amalga oshirildi. Qishloqlar infratuzilmasi yashilanib, ko'plab muammolarga yechim topildi. Ishtixon namunasida bo'yicha bu kabi ishlar viloyatdagi 172 ta mahallada davom etmoqda.

Bugungi kunda Xalq qabulxonalarini tomonidan sektorlar va tashkilotlar rahbarlari, hokim amaldarini oshirishda qo'shimcha mablag' jaib qilishga e'tibor qaratilgan. Mahallalar tonomidan jismoniy shaxslardan olinadigan mol-mulk va yer soliqlari aholining to'lash savodxonligini oshirish orqali undirishga ko'maklashish va har bir mahallada o'z muammosini hal etish uchun 2023-yil 1-yanvardan ushu qaror doirasida mahalla budjet tizimi tajriba tariqasida tumanimizda o'tkazilmoqda.

Qarorda Davlat soliq qo'mitasiga mol-mulk va yer soliqlari to'g'risidagi ma'lumotlarni fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlariga real vaqt rejimida uzatadigan mobil ilova yaratish yuklatilgan. Qo'mita tomonidan topshirish asosida "Mening mahallam" mobil ilovasi yaratiladi va tumanimizdagi 120 ta mahalla fuqarolar yig'ini raislarning mobil telefon va planshet qurilmalari "soliq uz" ilovasidagi "Mening mahallam" ilovasiga ulandi. Endilidagi mahalla raislari o'z huddidagi fuqaroning mol-mulk va yer soliqidan qancha qarzdarligi borligi, hisoblangan soliqlar va to'langan summa to'g'risida onlayn ma'lumot olishi mumkin.

Bu tajribada faqat jismoniy shaxslardan olinadigan mol-mulk va yer soliqlari nazarda tutilgan. Noturajoylar bo'yicha undirilgan mol-mulk va yer soliqidan tushgan mablag'lar mahal-

(Davomi. Boshlanishi 1-sahifada).

Aslida bu tajriba dunyo davlatlari amaliyotida qo'llaniladi. Misol uchun, Germaniyada aynan shunday tizim yaratilgan. Ularda 14 mingdan ortiq kommunasi, ya'ni bizning mahallalarimiz shaklidagi o'zini o'zi boshqarish idoralar tashkil etilgan va har bir komuna ikki xil soliqni o'zida olib qoladi va shu hududning rivoji, aholi ehtyoji uchun sarflaydi.

- Bizda ham mahalla budjeti tizimini joriy etish orqali mahallaning moliyaviy imkoniyatlarini yanada kengaytirish rejalashtirilgan, - dedi Urgut tumanida davlat soliq inspeksiysi boshlig'i vazifasini bajaruvchi Obid Suvonov. - Bu orqali mahallabu ishslashni rivojanlantirish, jismoniy shaxslardan olinadigan mol-mulk va yer soliqlari yig'ish ko'satikchilarini oshirish va yangi ijtimoiy loyihalarni amalga oshirishda qo'shimcha mablag' jaib qilishga e'tibor qaratilgan. Mahallalar tonomidan jismoniy shaxslardan olinadigan mol-mulk va yer soliqlari aholining to'lash savodxonligini oshirish orqali undirishga ko'maklashish va har bir mahallada o'z muammosini hal etish uchun 2023-yil 1-yanvardan ushu qaror doirasida mahalla budjet tizimi tajriba tariqasida tumanimizda o'tkazilmoqda.

Qarorda Davlat soliq qo'mitasiga mol-mulk va yer soliqlari to'g'risidagi ma'lumotlarni fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlariga real vaqt rejimida uzatadigan mobil ilova yaratish yuklatilgan. Qo'mita tomonidan topshirish asosida "Mening mahallam" mobil ilovasi yaratiladi va tumanimizdagi 120 ta mahalla fuqarolar yig'ini raislarning mobil telefon va planshet qurilmalari "soliq uz" ilovasidagi "Mening mahallam" ilovasiga ulandi. Endilidagi mahalla raislari o'z huddidagi fuqaroning mol-mulk va yer soliqidan qancha qarzdarligi borligi, hisoblangan soliqlar va to'langan summa to'g'risida onlayn ma'lumot olishi mumkin.

Bu tajribada faqat jismoniy shaxslardan olinadigan mol-mulk va yer soliqlari nazarda tutilgan. Noturajoylar bo'yicha undirilgan mol-mulk va yer soliqidan tushgan mablag'lar mahal-

- Open budgetda qatnashish mahallalarning ixtiyorida qolayotgan pul mablag'lariga ta'sir o'tkazmaydi, - so'zida davom etadi O.Suvonov.

- Open budgetga mahalla raisi, hokim yordamchisi yoki mahalla faollari o'zlarini

uchun dolzarb, deb hisoblagan masala loyishini kiritishi va shu bo'yicha ovoz yig'ib loyihani yutib, olishi mumkin. Mahalla budjeti tizimida har bir mahallaning o'z uchun alohida hisob raqami ochiladi va undirilgan soliq miqdorining 10 foizi ushbu hisob raqamga o'tkazib beriladi. Tizim asosida shakllantirilgan mablag'lar fuqarolar yig'ini kengashi tonomidan boshqariladi. Demak, mablag' mahalla ixtiyorida qoladi, faqat mahalla raislari shakllantirilgan mablag'larini tuman hokimligi, tuman moliya va iqtisodiyot bo'limi bilan kelishgan holda sarflaydi.

Hozirda Bunyodkor, Mirzaqishloq, Algar, Jartepa, Kamangaron, Quyitegana, Mergancha, Yuqori Beshkapa mahallalari soliq tushumlarida faol bo'imorda. Boshqa mahallalarda ham targ'ibatodibirleri o'tkazilib, yangi tajribaning samaradorligi tushuntirilmoqda.

Misol uchun, Bunyodkor mahalla siidasida 2023-yil uchun 1 milliard 200

YANGI TAJRIBA: SOLIQ MAHALLANING O'ZIDA QOLADI

lalarga qaytarilmaydi. Ya'ni, jismoniy shaxslarning faqat mol-mulk va yer soliq'i bo'yicha tushgan tushumlarning 10 foizi hisobot oyidan keyingi oyning 10 sanasidan boshlab tuman budjeti orqali tegishli jamg'armalariga yo'naltiriladi.

Ma'lumotlarga ko'ra, o'tgan yili mol-mulk va yer soliqidan tushgan mablag'lar tuman budjetining o'zida qoldirilgan. Yangi tizim targ'iboti va samarasida ko'satikchilar o'tgan yil bilan solishtirganda 314 foizga oshgan. Shunday bo'lsa-da, hozir ko'pchilikni soliqlar tumanning ixtiyorida qolsa, fuqarolarni qijnatoygan masalalar bo'yicha tashabbusli budget (open budget) loyihasida ishtiroy etish xavotir uyg'otmoqda.

- Open budgetda qatnashish mahallalarning ixtiyorida qolayotgan pul mablag'lariga ta'sir o'tkazmaydi, - so'zida davom etadi O.Suvonov.

- Open budgetga mahalla raisi, hokim yordamchisi yoki mahalla faollari o'zlarini

uchun dolzarb, deb hisoblagan masala loyishini kiritishi va shu bo'yicha ovoz yig'ib loyihani yutib, olishi mumkin. Mahalla budjeti tizimida har bir mahallaning o'z uchun alohida hisob raqami ochiladi va undirilgan soliq miqdorining 10 foizi ushbu hisob raqamga o'tkazib beriladi. Tizim asosida shakllantirilgan mablag'lar fuqarolar yig'ini kengashi tonomidan boshqariladi. Demak, mablag' mahalla ixtiyorida qoladi, faqat mahalla raislari shakllantirilgan mablag'larini tuman hokimligi, tuman moliya va iqtisodiyot bo'limi bilan kelishgan holda sarflaydi.

Hozirda Bunyodkor, Mirzaqishloq, Algar, Jartepa, Kamangaron, Quyitegana, Mergancha, Yuqori Beshkapa mahallalari soliq tushumlarida faol bo'imorda. Boshqa mahallalarda ham targ'ibatodibirleri o'tkazilib, yangi tajribaning samaradorligi tushuntirilmoqda.

Misol uchun, Bunyodkor mahalla siidasida 2023-yil uchun 1 milliard 200

uchun dolzarb, deb hisoblagan masala loyishini kiritishi va shu bo'yicha ovoz yig'ib loyihani yutib, olishi mumkin. Mahalla budjeti tizimida har bir mahallaning o'z uchun alohida hisob raqami ochiladi va undirilgan soliq miqdorining 10 foizi ushbu hisob raqamga o'tkazib beriladi. Tizim asosida shakllantirilgan mablag'lar fuqarolar yig'ini kengashi tonomidan boshqariladi. Demak, mablag' mahalla ixtiyorida qoladi, faqat mahalla raislari shakllantirilgan mablag'larini tuman hokimligi, tuman moliya va iqtisodiyot bo'limi bilan kelishgan holda sarflaydi.

Tumanning Navbog' mahallasida bo'lib, holatni kuzatdik. 125 hektar maydonni egallagan mahalladagi 900 xonadan (16 ta ko'p qavatli uy) da 5,1 mingdan ortiq aholi istiqomat qildi.

2022-yilning 1-choragi mahalladagi 120 nafr fuqaro 66 million 150 ming so'm soliq to'agan. Joriy yilning uch oyida 2 milliard 600 million so'm soliq tushumlari undirilgan bo'lsa, joriy yilning mos davrida soliq tushumlari 5 milliard 600 million so'mga ortib, 8 milliard 200 million so'mni tashkil etmoqda. Ya'ni undirish uch barobarga ortidi.

Tumanning Navbog' mahallasida bo'lib, holatni kuzatdik. 125 hektar maydonni egallagan mahalladagi 900 xonadan (16 ta ko'p qavatli uy) da 5,1 mingdan ortiq aholi istiqomat qildi. 2022-yilning 1-choragi mahalladagi 120 nafr fuqaro 66 million 150 ming so'm soliq to'agan. Joriy yilning shu davrida esa 282 nafr fuqaro tonomidan 160 million 546 ming so'm soliq tushumlari qayd etilgan. Ushbu mablag'ning 10 foizi mahalla ixtiyorida qolishiga olib qolayotgan masalalar qisqa muddatda yechim topishiga umid qilsa bo'la. Ammo mavridi kelganda shuni ham aytish kerakki, bir nechta mahallada bo'lganimizda ularning deyarli barchasida bir xil muammo borigini ko'rdik. Ya'ni soliq to'lovi qabul qilishiga mo'ljallangan uskuna barcha turdag'i plastik kartalarni qabul qilmaydi. Umid qilamizki, bu muammo ham tez orada bartaraf etiladi.

O'ktam XUDOYBERDIYEV.

VILOYATDA QANCHA MAKTAB QURILADI?

2023-yil viloyatda respublika budjet mablag'larini hisobidan Samarcand shahar Qorasuv massivida 1680 o'rni, Urgut tumanidagi Mergancha mahallasida 990 o'rni yangi maktab binolari quriladi.

Shuningdek, 32 ta ta'lim muassasasi – Samarcand shahridagi 19-maktab, Kat-taqo'rg'on shahridagi 20-, 12-, Bulung'ur tumanidagi 15-, 66-, Jomboy tumanidagi 14-, Isthixon tumanidagi 53-, 91-, Kattaqo'rg'on tumanidagi 104-, 61-, Qo'shrabot tumanidagi 46-, 64-, 71-, Narpay tumanidagi 18-, 54-, 13-, Nurobod tumanidagi 28-, Oqdaryo tumanidagi 14-, Past Darg'om tumanidagi 115-, 44-, 75- umumta'lim maktablari, Payariqdag'i 34-, 12-maktab filiali, Paxtachi tumanidagi 6-, Samarcand tumanidagi 9-, 10-, Toyloq tumanidagi 21-, Urgut tumanidagi 83-, 85-, 127-, 99-, 33-maktab binolari reconstruksiya qilinib, qo'shimcha binolar qurilishi rejajashirilgan.

Joriy yilda viloyat bo'yicha foydalishiga topshiriladigan inshootlar quvvati 10200 o'ringa ega.

Baxtigul QARSHIYEVA,
viloyat maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi
boshlig'inining matbuot kotibi.

OSHLAR UCHUN ANGI IMKONIYATLAR

11-aprel kuni Prezidentimiz raisligida yoshlar siyosati sohasidagi ishlar natijadorligini oshirish chora-tadbirlari yuzasidan videoselektor yig'ilishi bo'lib o'tdi. Yig'ilishda yoshlarga sifatli ta'lim berish, kasb-hunarga o'qitish, ularning bo'sh vaqtini mazmuni tashkil qilish va bandligini ta'minlash masalalari atroficha muhokama qilindi.

Jumladan, talaba-yoshlarni ishqaga qabul qilish bo'yicha joriy yilning 1-iyunidan boshlab "Yoshlar daftari"ga kirg'an talabalar uchun davlat tashkilotlarida ish haqqi to'lanadigan stajirovka tizimini joriy qilish aytildi. Bu hozirda viloyatimizdagi oliy o'quv yurtlari o'qituvchilari qurilishi undirilgan. Jumladan, talaba-yoshlarni ishqaga qabul qilish bo'yicha joriy yilning 1-iyunidan boshlab "Yoshlar daftari"ga kirg'an talabalar uchun davlat tashkilotlarida ish haqqi to'lanadigan stajirovka tizimini joriy qilish aytildi. Bu hozirda viloyatimizdagi oliy o'quv yurtlari o'qituvchilari qurilishi undirilgan. Jumladan, talaba-yoshlarni ishqaga qabul qilish bo'yicha joriy yilning 1-iyunidan boshlab "Yoshlar daftari"ga kirg'an talabalar uchun davlat tashkilotlarida ish haqqi to'lanadigan stajirovka tizimini joriy qilish aytildi. Bu hozirda viloyatimizdagi oliy o'quv yurtlari o'qituvchilari qurilishi undirilgan. Jumladan, talaba-yoshlarni ishqaga qabul qilish bo'yicha joriy yilning 1-iyunidan boshlab "Yoshlar daftari"ga kirg'an talabalar uchun davlat tashkilotlarida ish haqqi to'lanadigan stajirovka tizimini joriy qilish aytildi. Bu hozirda viloyatimizdagi oliy o'quv yurtlari o'qituvchilari qurilishi undirilgan. Jumladan, talaba-yoshlarni ishqaga qabul qilish bo'yicha joriy yilning 1-iyunidan boshlab "Yoshlar daftari"ga kirg'an talabalar uchun davlat tashkilotlarida ish haqqi to'lanadigan stajirovka tizimini joriy qilish aytildi. Bu hozirda viloyatimizdagi oliy o'quv yurtlari o'qit

ISTE'MOLCHILAR HUQUQLARI HIMOYADA

Uy-joy kommunal, transport va qurilish sohasida 2022-yil viloyatda-
gi iste'molchilaridan 915 ta murojaat kelib tushgan. Murojaatlarning 812
tasi communal xizmat ko'rsatish sohasidagi muammolar bo'yicha, 32 tasi
uy-joylarni o'z muddatlarida foydalanishga topshirishda shartnoma shart-
lariga amal qilmaslik, mavjud kommunikatsiya tarmoqlarini ta'mirlashdagi
muammolar, 38 tasi transport xizmati ko'rsatishdagi muammolar, 33 tasi
iste'molchilar huquqlari bilan bog'liq bo'lgan boshqa masalalarni tashkil
etadi.

Ulardan 665 tasi qanoatlantirildi, 46 ta murojaat bo'yicha huquqiy, 183
tasi bo'yicha boshqa tegishli tushuntirishlar berildi, 21 ta murojaatdagi
masala vakolati organlarga yuborildi.

XIZMAT KO'RSATUVCHI QARZDOR EKAN ...

Murojaatlarning 375 tasi (41
foizi) tabiy gaz ta'minotidagi muammolar
bo'yicha kelib tushgan. Shundan 123 tasi
tabiy gaz ta'minotidagi uzilishlar, gaz bosimining
pastligi, 119 tasi tabiy gaz iste'moldan asosiz
qarzorlik paydo bo'layotganligi, 133 tasi suyut-
rilgan gaz ballonlarini yetkazib berishda tashcildan-
gan jadvalga amal qilmasdan belgilangan mud-
datlardan kechiktirilayotganligi keltirilgan.

Murojaatlarni o'rganish natijalariga ko'ra, 181
million 299 ming so'm mablag' iste'molchilar
foydasiga qayta hisob-kitob qilindi.

Shuningdek, 347 ta elektr energiyasini yet-
kazib berishdagi uzilishlar, 55 ta elektr ta'minoti
korxonasi bilan hisob-kitob masalasidagi muro-
jaat asosida 6 million 791 ming so'm mablag'
iste'molchilar foydasiga qayta hisoblangan.

Bunday holatni ichimlik suvi va oqo-

va suv ta'minoti bo'yicha ham kuzatish mumkin.
Aslida 38 ta ichimlik suvini yetkazib berishda-
gi uzilishlar va suv sifatining talab darajasida
emasligi, 21 ta iste'mol uchun asosiz qarzorlik
masalasida murojaatlar bo'lgan. Ularни o'rganish
natijasida 9 ta holatda 4 million 961 ming so'm
mablag' iste'molchilar foydasiga qayta hisob-ki-
bot qilindi.

O'tgan yili transport xizmati ko'rsatish sohasi
bo'yicha 38 ta murojaat ro'yxatga olingan. Muro-
jaatlarning 31 tasi aviachipta va temir yo'l chiptalarini
pulini qaytarib olishda amaliy yordam so'rabi, 7
tasi Samarqand shahri va Kattaqo'rg'on tumanida
yo'lovchi tashish faoliyatini bilan shug'ullanayotgan
tashkilotlar faoliyatidan noroz bo'lib yo'llangan.

Ularни o'rganish davomida 37 million 402
ming so'm avia va temir yo'l chipta pullari
iste'molchilarga qaytarib olib berilgan.

UY-JOY QURILISHIDA MUAMMO YO'QMI?

2022-yilda sohaga oid jami 32 ta murojaat kelib tushgan. Ulardan 3 ta holatda qurilish
korxonalariga to'fangan pul mablag'larini qaytarib olishda amaliy yordam so'ralgan. 29 tasi qurilish
korxonasi faoliyatini bilan shug'ullanayotgan tashkilotlar faoliyatidan norozilik edi.

Barcha holatlarda murojaatlar ijohiy hal etilgan. Jumladan, Navoiy viloyati Xatirchi tumanida
yashovchi fuqaro S.To'ratoshevning Samarqand shahrida faoliyat ko'rsatayotgan "F.S" MChJ to-
monidan turarjoy uchun to'langan 48 million 900 ming so'm pul mablag'ini qaytarib olishga doir
murojaati qanoatlantirildi.

A.YOQUBOV,
Raqobatni rivojlantirish va iste'molchilar huquqlarini himoya qilish
qo'mitasi viloyat hududiy boshqarmasi bo'lim boshlig'i.

REKLAMA, E'LONLAR, BILDIRISHLAR / Gazetamiz haftada uch marta - seshanba, payshanba va shanba kunlari chop etiladi / Gazetada chop etilayotgan reklama va e'londar tezkor, samarali va hamyonbop / MUROJAAT UCHUN TELEFON: 66-233-91-56

"URGUT SAVDO KOMPLEksi" MCHJ TA'SISCHILARI DIQQATIGA!

**Urgut tumanidagi "Urgut Savdo Kompleksi"
mas'uliyati cheklangan jamiyatni ta'sisichilarining
2022-yil yakunlari bo'yicha umumiyyat hisobot
yig'ilishi 2023-yil 18-may kuni soat 10:00 da jamiyat
ma'muriy binosida o'tkaziladi.**

USHBU HISOBOT YIG'ILISHIGA BARCHA TA'SISCHILAR VA QIZIQUVCHI TASHKILOTLAR RAHBARLARI TAKLIF ETILADI.

Hisobot yig'ilishida quyidagi masalalar ko'rib chiqiladi:

1. 2022-yil yakunlari bo'yicha jamiyat boshqaruvi raisining hisoboti;
2. Jamiyatning 2022-yilgi iqtisodiy-moliyaviy holati bo'yicha jamiyat bosh hisobchisining hisoboti;
3. Taftish komissiyasi raisining hisoboti;
4. 2022-yillik buxgalteriya balansini tasdiqlash;
5. 2022-yil bo'yicha o'tkazilgan auditorlik tekshiruvi xulosasini tasdiqlash;
6. Jamiyatning 2023-yil uchun tuzilgan biznes-rejasini tasdiqlash;
7. Jamiyatning 2023-yil uchun shtatlar birligi jadvalini tasdiqlash;
8. Jamiyatning 2022-yil yakuni bo'yicha ta'sisichilarga tasdiqlanadigan dividend taqsimoti va uning to'lovini ko'rib chiqish va tasdiqlashi;
9. Jamiyat kuzatuv kengashining yangi a'zolarini saylash;
10. Jamiyat boshqaruv a'zolarini saylash;
11. Taftish komissiyasi a'zolarini saylash;
12. Boshqa masalalar.

**Manzil: Urgut tumani Mergancha qishlog'i.
"Urgut Savdo Kompleksi" MCHJ kuzatuv kengashi.**

Samarqandlik 17 nafar sportchi jahon championati va kubogi sovrindori

Rossiyaning Moskva shahrida qo'l jangi
bo'yicha 20 dan ortiq davlatning o'smir
sportchilari o'ttasida jahon championati
va kattalar o'ttasida jahon kubogi muso-
baqalar bo'lib o'tdi.

Musobaqada yurtimiz sharafini himoya qilgan 17
nafar samarqandlik sportchi 8 ta oltin, 6 ta kumush va 3
ta bronza medalni qo'lga kiritdi.

Turnir yakunida o'zbekistonlik sportchilar umumjamoa
hisobida jahon championatida birinchi va kubok bahsari-
da ikkinchi o'rinni egalladi.

"YOSH GVARDIYACHI" HARBIY-SPORT MUSOBAQASINING VILOVAT BOSQICHI G'OLIBLARI ANIQLANDI

Samarqand shahridagi "Dinamo" o'yingohida "Besh muhim tashabbus"
doirasida o'quvchi-yoshlar o'ttasida "Yosh gvardiyachi" harbiy-sport musobaqasi-
ning viloyat bosqichi bo'lib o'tdi.

Unda shahar va tumanlarda g'olib bo'lgan umumiyyat o'rta ta'lim maktablarining
9-11-sinf o'quvchilardan iborat 16 ta jamao to'qiz shart bo'yicha bellashdi.

Bahslar yakuniga ko'ra, Samarqand shahridagi 43-umumiy o'rta ta'lim mak-
tabining "Yosh gvardiyachilar" jamoasi respublika yo'llanmasini qo'lga kiritg-
bo'lsa, keyingi o'rinnar Kattaqo'rg'on shahridagi 11-umumiy o'rta ta'lim mak-
tabining "Bars" hamda Narpay tumanidagi 66-umumiy o'rta ta'lim maktabining
"Lochinlar" jamoalariga nasib etdi.

Bugun respublikamizning ko'plab hududlarida xonadonlar,
klasterlar, fermer xo'jaliklarida suv chiqarish maqsadida (ar-
tezian) quduqlar qazilgan. Artezian quduqlarining ko'payishi
va undan samarasiz foydalanan oqibatida yer osti daryolari-
ning zaxirasini kamayishi va o'zani o'zgarishi kuzatilmoqda.

Yer osti suv sathining tushib ketishiga sabab nima?

Masalan, Zarafshon daryosi yaqini-
da joylashgan mahalla va qishloqlarda
yashovchi aholi tomonidan o'z xo-
nadonlarida o'natalning quduqlarning
soni keyingi yillarda ortgan. Natijada
daryoning yer osti o'zanida o'zgarish
sodir bo'lib, daryo qirg'og'dagi Zaraf-
shon milliy tabiat bog'ining 100-150
metr ichkarisiga qadar noyob turdag'i
o'simlik dunyosi va daraxtlarning quri-
shi kuzatildi.

Zarafshon daryosidan katta miqdor-
da qum-shag'al aralashmasi kovalb
olinishi ham suv sathi tushishiga sabab
bo'ladi. Daryoga suv kelib tursa, suv

sathi tushib ketmas, biroq yer osti
daryolaringan o'zangarsa, uni qayta-
rib bo'lmaydi.

Bu yil qish faslida yog'ingarchilik
yaxshi bo'ldi. Ammo yozning boshqa
yillarga nisbatan issiq kelishi bashorat
qilinmoqda. Bunday vaziyatda daryo-
dagi va yerosi suvlaridan ham oqilona
foydalanish talab etiladi. Suv faqat bu-
gun uchun emas, kelajak uchun ham
kerakligini unutmaylik.

Sherali ISKANDAROV,
Tabiat resurslari vazirligi viloyat
hududiy boshqarmasi
axborot xizmati rahbari.

DA'VOLAR BO'LSA...

Samarqand shahridagi "AL SHART" xusu-
siy korxonasi (STIR: 305685609) ta'sisichisining
2023-yil 10-apreldagi qaroriga asosan o'z tash-
kiliy-huquqiy shaklini "AL SHART" mas'uliyati
cheklangan jamiyatiga o'zgartirardi. "AL SHART"
mas'uliyati cheklangan jamiyat "AL SHART" xusu-
siy korxonasining barcha huquq va majburiyatlari
bo'yicha huquqiy hisoblanadi.

Shu munosabat bilan unga bildiriladigan bar-
cha da'volar gazetada e'lon chop etilgach, bir oy
davomida qabul qilinadi.

Manzil: Samarqand shahri Sartepda maskani,
149-''Y'' uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan
shug'ullanuvchi notarius Jo'rayev Kamoliddin
Muhiddinovich notarial idorasida marhum Sulto-
nova Xosiyatga (2012-yil 27-yanvarda vafot etgan)
tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoxda. Shu munosabat bilan
merosxo'rlearning Aliyeva Lola Zoirovna notarial
idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Mirzo Ulug'bek
ko'chasi, 80-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan
shug'ullanuvchi notarius Jo'rayev Kamoliddin
Muhiddinovich notarial idorasida marhum Pardonay Nor-
kulga (2020-yil 15-sentabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk
uchun meros ishi ochilmoxda. Shu munosabat bilan
merosxo'rlearning Aliyeva Lola Zoirovna notarial
idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Mirzo Ulug'bek
ko'chasi, 9-''B'' uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan
shug'ullanuvchi notarius Ismoilova Shahlo Bahri-
loyevna notarial idorasida marhum Dujumayeva
Maxsudaga (2013-yil 6-dekabrda vafot etgan)
tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoxda. Shu munosabat bilan
merosxo'rlearning Ismoilova Shahlo Bahriloyevna notarial idorasiga murojaat
etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Abdurahmon
Jomiy ko'chasi, 17-uy.

Past Darg'om tumanida xususiy amaliyot bilan
shug'ullanuvchi notarius Ahatov O'limas To'rayev
notarial idorasida marhum Karimov Ravon Ochilovich-
ga (2022-yil 28-martda vafot etgan) tegishli mol-mulk
uchun meros ishi ochilmoxda. Shu munosabat bilan
merosxo'rlearning Ahatov O'limas To'rayev notarial
idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Past Darg'om tumani Juma sha-
harchasi, Nodirabegim ko'chasi, 26-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan
shug'ullanuvchi notarius Aliyeva Lola Zoirovna no-
tarial idorasida marhum Djabbarov Ilxon Muxtarovi-
chiga (2022-yil 15-sentabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk
uchun meros ishi ochilmoxda. Shu munosabat bilan
merosxo'rlearning Aliyeva Lola Zoirovna notarial
idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Mirzo Ulug'bek
ko'chasi, 80-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan
shug'ullanuvchi notarius Xodjayev Farrux Far-
xodovich notarial idorasida marhum Suyarov Lola
Gulmurodovnoga (2022-yil 8-dekabrda vafot etgan)
tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoxda. Shu munosabat bilan
merosxo'rlearning Xodjayev Farrux Farxodovich
notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Chuqr yo'1
ko'chasi, 9-''B'' uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan
shug'ullanuvchi notarius Xodjayev Farrux Far-
xodovich notarial idorasida marhum Xurramov Nor-
kulga (2020-yil 17-oktabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk
uchun meros ishi ochilmoxda. Shu munosabat bilan
merosxo'rlearning Xodjayev Farrux Farxodovich
notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand tumani Oqmachit ma-
hallasi.

Jomboy tumani xususiy amaliyot bilan
shug'ullanuvchi notarius Mamatqulov Otobek Bol-
bekovich notarial idorasida marhum Xurazova Lola
Tilavorvaga (2022-yil 19-oktabrda vafot etgan)
tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoxda. Shu munosabat bilan
merosxo'rlearning Mamatqulov Otobek Bol-
bekovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Otabek Bolbekovich notarial idorasiga murojaat
etishlarini so'raymiz.

Manzil: Jomboy tumani Saroy ko'chasi, 15-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan
shug'ullanuvchi notarius Xodjayev Farrux Far-
xodovich notarial idorasida marhum Suyarov Lola
Gulmurodovnoga (2022-yil 8-dekabrda vafot etgan)
tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoxda. Shu munosabat bilan
merosxo'rlearning Xodjayev Farrux Farxodovich
notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Chuqr yo'1
ko'chasi, 9-''B'' uy.

Samarqand tumanidagi "DIMISHQBOLA AGRO
TOPMORA" mas'uliyati cheklangan jamiyatining (STIR:
304824885) dumaloq muhri va burchak tamg'asi
yo'qolganligi sababli

YANGILANISHLAR SOLNOMASI

Taniqli shoir va jurnalist O'tkir Rahmatning "Ezgu yangilanishlar mamlakati" kitobi ana shunday kuzatuvlar mahsuli sifatida dunyoga kelgan.

Kitobdagi tahliliy, aniq dalillarga asoslangan publisistik maqolalar mamlakatimizda keyingi yillarda yuz berayotgan hayotbaxsh o'zgarishlarni yaxlit tasma kabi o'quchni ko'z o'ngida namoyon qiladi.

Bugun dunyoda tinchlik, hamjihatlik va barqarorlikqa qarshi turli tahidlar tobora kuchayib bormoqda. Ijtimoiy tarmoqlardagi turli yolg'on, uydurma va soxta tahlillar insonor ongu tafakkurini manipulyatsiya qilish, ertangi kunga bo'lgan ishonchini paymol etish, vayronkor g'oyalilar bilan zaharlashga urin-yapti. Qo'limizdagi kitob ana shunday tahlilikali, murakkab zamonda xalqimiz hayotida burilish yasayotgan islohotlar, ularning mazmun-mohiyati, xalqimiz o'zi

belgilab olgan yorug' yo'Ining tadrijiy jarayonlariga doir umumiy qonuniyatlarin sodda tilda, raxon uslubda bayon qilgani bilan ahamiyatli.

Mallif kitobdan o'ren olgan "Ezgu yangilanishlar mamlakati. O'zbekistonning amaliy va jadal islohotlar dunyo hamjamatiining e'tirofiga sazovor bo'lmoqda" sarlavhal maqolasida ta'kidlaganidek, kundalik turushdagi ijobji o'zgarishlarning hisobini olish qiyin. Xususan, qisqa vaqtida amaldorlarning joylarda fuqarolar bilan gaplashish ohangi o'zgardi, ta'limni tubdan isloh qilishga, o'qituvchilarning mehnatini munosib qadrlash uchun davlatimiz va jamiyatimizning bor kuch hamda imkoniyatlari safarbar etishga kirishildi. Pirovardida, ular majburiy mehnatdan, ortiqcha qog'ozbozlikdan, yoshlarga bilim berishga xalal beradigan har qanday yumushdan

xolos etildi. Maqolada keyingi yillarda o'qituvchi yoki shifokor hayotida yuz bergen ijobji o'zgarishlar haqida jonli misollar keltirilgan.

Darhaqiqat, O'zbekistondagi amaliy va jadal islohotlar dunyo hamjamatiining e'tirofiga sazovor bo'lmoqda. Davlatimiz rahbari tashabbusi bilan olib borilayotgan va ahamiyatiga ko'ra tarixiy, deb atalgan islohotlar, harakatlar strategiyasi asosida amalga oshirilayotgan o'zgarishlarni bugun jahonnning taniqli olimlari tan oldi, shuhbaga to'la qasharlari bilan ajralib turuvchi eksperterlar ham ularni istiqbolli, deya baholayapti. Xususan, mintaqamizda keskin sog'iomlashtirish jarayoni boshlandi. Zero, ko'p asrlar davomida qadimiy tamaddun beshigi sifatida o'z o'niga ega Markaziy Osiyo nafaqat jug'rofby va geosiyoysi, madaniy va ma'naviy jihatdan yagona sanalgan makonda bugun

yuz milliondan ziyod aholi yashaydi, ularni umumiy tarix, din, madaniyat, o'zaro bog'liq kommunikatsiyalar tizimi, shuningdek, umumiy kelajak uchun mas'uliyat birlashtirib turadi. Ana shu jihatlar e'tiborga olingan holda bir-biri bilan ancha uzilib qolgan yaqin qo'shni mamlakatlar bugun barcha jabhalarda hamkorlikni mustahkamlash yo'lidan boryapti.

Mazkur kitobda mualifning keyinги yillarda Yangi O'zbekistonda yuz bergen tarixiy o'zgarishlar, xalqchil islohotlarning samarasini o'zida aks ettirgan tahliliy maqolalari jamlangan. Poytaxtimizdagidagi G'afur G'ulom nomidagi nashriyor-matbaa ijodiy uyida chop etilgan to'plamda maqolalar voqeada hodsilarning ketma-ketligi ino-batga olingan holda xronologik tarzda joylashtirilgan. Shu sababdon kitobni yaxlit bir asar - yangilanishlar solnomasi, deyish mumkin.

S.ASOMIDDINOV.

TEATR

Zamonaviy dunyoda yagona jonli san'at turi bo'lib qoldi

Muvaffaqiyati sahna asarini yaratishda ijodiy jamoaning mahorati katta rol o'ynaydi. Ammo ko'pchilik tomoshabin bunda dramaturg, rejissyor va aktyorlar ijrosi muhim deb biladi. Aslida rejissyor ishi, aktyorlar ijrosi spektaklning suyagini tashkil etsa, sahna rassomining chizgisi, davr muhitini yaratishdagi iste'dodi spektaklning "lahm"i hisoblanadi. Viloyat musiqali drama teatrida sahna yuzini ko'rayotgan spektaklarning muvaffaqiyatida sohada o'z dastxatiga ega, faoliyatni davoma yetmishdan ortiq spektaklni sahnalashtirgan iste'dodli rassom Bahrom Safoyevning alohida o'rni bor. Ijodkor bilan bugungi kun teatri, unda rassomming o'rni va ijodiy faoliyati haqida suhbatlashdik.

- Bahrom aka, ko'p yillik faoliyatidan aytning-chi, teatr hayotimizda qanday o'ringa ega?

- Teatr, umuman, har qanday san'at asari, agar u yetuklikka da'vogar bo'lsa, inson tafakkurini charxlaydi. Teatr so'zi zamirida ham faqatqina estetik zavqlanish - tomosha emas, balki spektakllar orqali tomoshabinni ma'naviy tarbiyalash yuki mujassam.

Dadam O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan san'at arbobi Davron Safoyev bir umr shu teatrda faoliyat yuritdi. Ularga ergashib, bolaligim ham teatrda o'tdi. Meni ham bu yerdagi ijodiy muhit tarbiyaladi, teatr san'atiga mehrim tushdi.

- Bundan chiqdi, sizda qaysi kasbni egallasam ekan, degan tanlov bo'lmagan.

- Dadam har doim tanlash imkoniyatini o'z qoldirgan. Ammo ich-ichidan ota sifatida o'z kasbini egallashimni istadi.

Maktabni tugatib, Samarqand davlat arxitektura-qurilish institutida me'mor-dizayn yo'naliши bo'yicha tahsil oldim. Ilk faoliyatimni teatrda boshladim. Dadam bilan yigirma yil yonma-yon ijod qildim. Bu men uchun faxr, albatta. Qolaversa, o'z sohasing yetuk mutaxassisidan kasb sirlarini o'rganib, tajriba ortirdim. O'sha paytardan badilishi bezash ishlardira qatnashdim. O'zim mustaqil kichik sahna asarlarida badilishi bezaklar yaratdim.

- Spektaklda dramaturg xulosasi, rejissyor yechimlarini aks ettirishda rassomning dastxatini qanday ifodalash mumkin?

Teatr rassomi - sahnalashtiruvchi rassom. Spektakl yechimi, g'oyaviy-badiyi tavsivi, kerak bo'lsa, hal qiluvchi o'ringa chiqadi. Adabiy asar - dramaturgiyaning pojydevori, spektakl ijodkarlaringin barchasi uchun ijodiy izlanish zamindir. Bu mezon rassomga ham taalluqli. Shu sababdan teatr rassomi faoliyatida ijodiy jarayon avalo, pesani qunt bilan o'qishdan boshlanadi. Rassom birinchi galda pesa g'oyasini teran tushunib yetishi, unda qatnashadigan personajlarning faoliyati, xarakterlarini o'rganishi lozim. Asar

voqealari qaysi davrga mansub bo'lsa, undagi tarixiy tendensiyalarni anglab yetishi, spektaklini xalit tasavvur olibishi, uning badiyi yechimini topish zarur. Spektaklning enlik foiz muvaffaqiyatini rassomning iste'dodi hal qiladi, degan ibora bor. Bu biroz mubolag'ali bo'lsa-da, aytilishuminkin, tomoshabinni spektaklga olib kirish, asar haqidagi ilk ijobji yoki salbiy taassurot rassomning ishi qanchalik muvaffaqiyatli chiqishiga bog'iq.

- Sahna asarida turli makonlar, davrlar sahnalashtiriladi. Davr ruhini yaratish uchun teatr rassomi tarixni bilishi, umuman, barcha sohalardan kabardor bo'lishini talab qiladi.

- Albatta, bu juda muhim. Shu sababdan faoliyatim davomida ham o'qishdan, izlanishdan to'xtamayman. Turli sohalar, yo'nalishlarda bilim orttirishga, yangiliklardan boxabar bo'lishga harakat qilaman. Teatrler repertuari da turli davrlarga bag'ishlangan, turli mamlakatlar va xalqlar hayotiga oid asarlar sahnalashtiriladi. Shunday ekan, teatr rassomi umumiylar tarixni, tasviriy va teatr dramaturgiyasini tarixini, ethnografiya, ayniqsa, liboslar tarixini puxta bilishi kerak. Spektaklning badiyiz bezalishi jiddiy va mahobatli, yengil yoki xush-chaqchqa ruha bo'lishi mumkin. Bunda juda ko'p jihatlariga e'tbor qaratish kerak. Spektakl dekoratsiyasi undagi voqealari bo'lib o'tadigan makon, zamon va waqtga hamohang, monand bo'lishi zarur. Rejissyor atrofida har bir sohaning yetuk mutaxassisilari hamijihatlikda ishlasa, shundagina sahna yuzini ko'rayotgan

asar tomoshabingga manzur bo'ladi va ular ruhiyatiga kirib boradi. O'z ijodiy faoliyatimidan aytasam, ayniqsa, tarixiy asarlar bezagida qunt bilan ishlayman. O'sha davr ruhiyat, insonlar xarakterini ochib berishiga harakat qilaman.

- Yosh teatr rassomlari, xususan, shogirdlaringiz haqida... Yosh rassomlar teatrini tanlayaptimi?

- Vاقت, umuman, har bir sohada tezkorlik oshib ketgandek. Yoshlar buni ko'proq o'zida his qilyapti, nazarimda. Teatr san'ati fidoyilikni talab qiladi. Faqat moddigi tomonini o'yusa, bu yerda ishshashmaga ham ma'qul kelavermaydi. Bir necha yillar biki teatrda uzoqlashdik.

Ammo keyingi yillarda hukumatimiz tomonidan sohaga e'tbor oshdi. Bu o'z natijasini ko'rsatdik. Vaqt kelib, yoshlar yana sohada faoliyat boshlaydi, deb o'yalyaman. Hozir ham iste'dodli yoshlar yetarli.

- Texnologiyalar rivojlangan bugungi kunda teatrda tomoshabinni olib kelish qiyin emasmi?

- Albatta, har bir sohaning, shu qatori biror san'at turining ham gullab-yashnagan davri bo'ldi. Bir paytar teatr kishilar hayotining ajralmas qismi edi. Bugun tomoshabinni teatrga olib kelish uchun faqatgina spektaklni taqdim etish yetarli bo'maydi. Targ'ibot, tashviqot ishini ham samarali yo'lg'a qo'yish lozim. Yaxshi asar hamma vaqt ham o'z tomoshabinini topgan. Ko'pgina san'at turlariga kompyuter texnologiyalari kirib keldi. Zamona yurdona teatrning yagona jonli san'at turi bo'lib goldi.

Sulaymon MARDIYEV
suhbatlashdi.

Hofiz Bahodir tanburni bugun nafaqat viloyatimiz, balki respublikamizdagi san'at ixlosmandari yaxshi billishi.

Bahodir Sirojiddinov Toyloq tumanida adabiyotga, san'atga daxidor, ziyoli oиласи түг'ilib, voyaga yetdi.

U 1980-yillarda Samarqand davlat filarmoniyasida yakkaxon xonanda sifatida ilk ijodiy faoliyatini boshladi. 1990-1995 yillarda Toshkent davlat madaniyat institutida tahlili oldi.

Bahodir Sirojiddinovning repertuari mazman boy va rangbarang. Alisher Navoiy, Bobur, Mashrab, Fuzuliy, Hofiz, Sa'diy, Furqat singari mumtoz adabiyotimiz vakilining g'azallariga, Abdulla Oripov, Erkin Vohidov kabi o'lib shoirlar she'rlariga kuy bastalab, ashulalar yaratdi.

2011-yilda hofizning ollalvy ansambliga "Xalq havaskorlik jamoasi" unvon berildi.

Elimiz e'zozidagi hofiz Bahodir Sirojiddinovni 60-bahori bilan qutlaymiz!

O'qing, qiziq

YER YADROSINING AYLANISHI SEKINLASHGANMI?

Ittoylig olimlar Yi Yan va Syaodun Sungning "Nature Geoscience" jurnalida chop etilgan yer yadrosi aylanishining sekintashishiga oid tahliqoti G'arb matbuotida shov-shuvga sabab bolidi.

Geologlar o'z maqolalarida zilzilalar tufayli hosil bo'ladiyan seysmik to'qinlarni tahlil qilib, Yerning ichki yadroso "oxirgi o'n yillikda deyarli aylanishni to'xtatgan" va hozirda "teskari yo'nalishda aylana boshlagan", degan xulosaga kelishdi.

"Biz 1990-yillarning boshidan beri takrorlanadigan seysmik to'qinlarni tahlil qilib, ilgari sezilari vaqtin chalik o'zgarishlarni ko'rsatgan barcha trayektoriyalar so'nggi o'n yil ichida kichik o'zgarishlarga uchraganligiga amin bo'ldik. Bu model global xarakterga ega va yaqinda yadro ichidagi aylanish hatto bir to'xtab olgan deya taxmin qilindi", deyiladi tahliqotda.

Yer yadrosining sayyorada sodir bo'layotgan jarayonlarga ta'siri haqida chop etilgan maqola G'arbda qizgin munozaralarini keltirib chiqardi.

Shunday qilib, "The Washington Post" materialida aytildi, olingen ma'lumotlar bizni yadroning kun uzunligiga ta'siri va Yer magnit maydonidagi tebranishlar haqida o'ylashga majbur qiladi.

O'zgarishlar bo'lishi mumkin, lekin aslida nima bo'layotgani unchalik aniq emas", deya fikrini o'toqlashdi amerikalik professor Jon Vidale "The Wall Street Journal" bilan.

O'z navbatida, "The New York Times" bularning barchasi "dunyoniyay voron qiluvchi blokbasterga" tayyorgarlikka oxshashini yozdi, lekin o'quchilarni xavotirlanmaslikka chaqirdi.

Internet manbalari asosida G.XOLDOROVA tayyorladi.

Mahkam OBLOQULOV - (1920-1992) Urgut shahrida tug'ilgan. Kulol. O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan san'at arbobi.
Vasiliy LARTSEV - (1925-1989) Oltoy o'lkasida tug'ilgan. Filologiya fanlari doktori, O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan fan arbobi.
Aziz YO'LADOSHEV - (1952-2000) Past Darg'om tumanida tug'ilgan. O'zbekiston Jurnalistlari

16-APREL

Gazeta «Zarafshon» tahririyatining kompyuter bo'limida sahifalandi.

«Noshir lux» MCHJ bosmaxonasida chop etildi.

Korxonalar manzili: Samarqand shahri, Spitamen ko'chasi, 270-uy.

Boshishga topshirish vaqt: soat 18:30 da.

Boshishga topshirildi: soat 19:00

Navbatchi muharrir:

A.SHERZOLOV.

Navbatchi:

O'.XUDOYBERDIYEV.

Sahifalovchi:

B.ABDULLAYEV.

ISSN-201667X

Sotuvda narxi kelishilgan holda

MUASSIS: Samarqand viloyati hokimligi

Bosh muharrir: Farmon TOSHEV

Gazeta O'zbekiston matbuot va axborot agentligining Samarqand viloyat boshqarmasida 2012-yil 30-martda 09-01 raqam bilan ro'yxatga olingan. Nashr 100. Indeks 438. 17 604 nusxada chop etildi. Buyurtma . Hajmi 2 bosma taboq, bichimi A-2

Gazeta haftaning seshehba, payshamba va shanba kunlari chiqadi.

QABULXONA: (66) 233-91-51, **REKLAMA VA E'LONLAR:** (66) 233-91-56